

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Arhimandrit Zaharia Zaharou

Veșnicul Astăzi

Călătorind împreună cu Biserica în lumina Praznicelor

Editura Bizantină
Mănăstirea Sfântul Ioan Botezătorul, Essex

ipsos, L: 2.49m, Î: 1.89m. Pictură murală, 1997-1998. Trapeza din Hylands.

pp. 108-109: Răstignirea, tempera cu ou pe tencuială de ipsos, L: 1.76m, Î: 1.69m. Pictură murală, 1997-1998. Trapeza din Hylands.

pp. 110-111: Coborârea de pe Cruce, frescă pe tencuială de var, L: 1.46m, Î: 1.79m. Pictură murală, 1998-1999. Biserica Tuturor Sfinților.

pp. 1112-113: Îngeri purtând trupul lui Iisus, cerneală, acuarela și pastel pe hârtie, L: 51cm, Î: 11.5cm. Colecție particulară.

pp. 120-121: Învierea, frescă pe tencuială de var, L: 1.89m, Î: 2.88m. Pictură murală. 1998-1999. Biserica Tuturor Sfinților.

pp. 128-129: Fecioara încadrată de îngeri, frescă pe tencuială de var, L: 2.55m, Î: 2.30m. Pictură murală, 2003. Arhondariicul din Hylands, Mănăstirea Sf. Ioan Botezătorul.

pp. 170-171: Înălțarea, ulei pe tencuială de ipsos, L: 2.95m, Î: 2.95m. Pictură murală, 1980-1990. Trapeză.

pp. 180-181: Cincizecimea, ulei pe tencuială de ipsos, L: 2.95m, Î: 2.95m. Pictură murală, 1980-1990. Trapeză.

pp. 186-187: Sfânta Treime, ulei pe tencuială de ipsos, L: 3.60m, Î: 2.95m. Pictură murală, 1980-1990. Trapeză.

pp. 202-203: Toți Sfinții, tempera cu ou pe tencuială de ipsos, L: 6.71m, Î: 2.83m. Pictură murală, 1997-1998. Trapeza din Hylands.

Cuprins

Cuvânt înainte la ediția în limba română 7

Introducere 19

Perioada Triodului: 23

Intrând în atmosfera sfântă a Postului Mare 25

Duminica Vameșului și a Fariseului 29

Duminica Fiului Risipitor 33

Duminica Judecății de Apoi 35

Duminica izgonirii lui Adam din Rai 37

Postul cel Mare:

Praznicul iubirii dumnezeiești 45

Duminicile Postului Mare – popasuri sfinte în călătoria noastră spre Înviere 47

Aflarea inimii adânci prin nevoința Postului Mare 53

Duminica Ortodoxiei 65

Duminica Sfântului Grigorie Palama 67

Duminica Sfintei Cruci 69

Duminica Sfântului Ioan Scărarul 71

Praznicul Bunevestiri 75

Duminica Sfintei Maria Egipteanca 79

Învierea lui Lazăr 82

Duminica Floriilor: Intrarea Domnului în Ierusalim 87

Săptămâna Mare: 91

Sfânta și Marea Luni 93

Sfânta și Marea Marți 95

Sfânta și Marea Miercuri 97

Sfânta și Marea Joi 99

Sfânta și Marea Vineri 107

Sfânta și Marea Sâmbătă 115

Sfintele Paști: Învierea Domnului, Dumnezeuului
și Mântuitorului nostru Iisus Hristos 123

Perioada Penticostarului: 131

„Ca bucuria voastră să fie deplină” 133

Duminica Tomii 139

Duminica Mironosițelor 145

Duminica Slăbănogului 151

Înjumătățirea Praznicului Cincizecimii 155

Duminica Samarinenței 159

Duminica Orbului 165

Minunata Înălțare a Domnului,
eveniment proorocesc al celei de-a
Doua Lui Veniri în slavă 173

Duminica Sfinților Părinți de la Întâiul Sinod Ecumenic 177

Praznicul Cincizecimii 183

Lunea Sfântului Duh 189

Trei daruri ale Duhului Sfânt 195

Duminica Tuturor Sfinților 199

Veșnicul „Astăzi” al Bisericii 205

Index de ilustrații 211

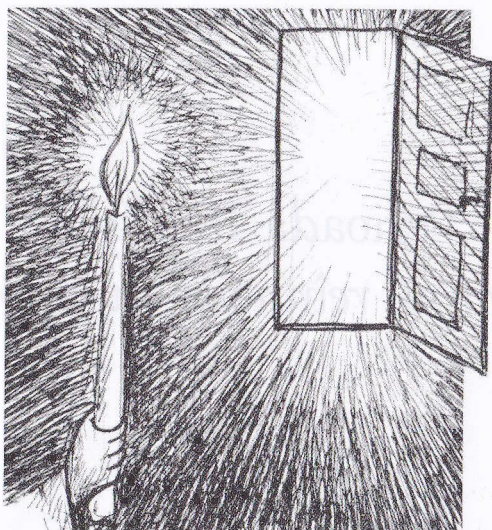
Intrând în atmosfera sfântă a Postului Mare

Perioada Triodului cuprinde toate săptămânile din Postul Mare, precum și cele patru duminici dinaintea. Tema fiecărei duminici este un eveniment din viața lui Hristos care ar trebui să ne inspire și să ne ajute să ne apropiem de Dumnezeu.

Perioada Triodului: Răstimpul reînnoirii duhovnicești

Duminica a doua din Triodul Mare este dedicată femeii cananeence care a vădit că toată înțelegerea noastră a lui Hristos trebuie să se bazeze pe ceea ce părem să nu facem de rău în ochii lui Dumnezeu, ci pe ceea ce îl iubim și pe care o mărire de dragul lui Hristos. Duminică noastră, se va preschimba în putere asemănătoare harului mântuirii.

Învățătura pe care Biserica ne-o pune înainte în Duminica Femeii Cananeence este deosebit de înduioșătoare. Narrați atunci când ne arătam devotamentul și credința față de Dumnezeu, precum câinele față de stăpânul său, iznămint să stăpânim o legătură adevărată cu Hristos. Trebuie să-L

Intrând în atmosfera sfântă a Postului Mare

Perioada Triodului cuprinde toate săptămânile din Postul Mare, precum și cele patru duminici dinainte. Tema fiecărei duminici din Triod vădește dispoziția duhovnicească ce ar trebui să însoțească nevoița pe care creștinul o ia asupra sa pentru a-și reînnoi viața.

Pentru a ne pregăti să întâmpinăm cum se cuvine perioada Triodului, care este atât de însemnată în viața liturgică a credincioșilor, Biserica ne pune înainte încă alte două duminici: Duminica lui Zaheu și Duminica Femeii Cananeence.

Duminica lui Zaheu ne învață că dacă vom tânji cu toată ființa să vedem Fața lui Hristos nu ne va mai interesa ce părere au oamenii despre noi și nu ne vom mai teme să ne facem de râs în ochii lumii. Rușinea pe care o îndurăm de dragul lui Hristos, Domnul nostru, se va preschimba în putere asemănătoare harului mântuirii.

Învățătura pe care Biserica ne-o pune înainte în Duminica Femeii Cananeence este deosebit de înduioșătoare. Numai atunci când ne arătăm devotamentul și credințioșia față de Dumnezeu, precum câinele față de stăpânul său, izbutim să statornicim o legătură adevărată cu Hristos. Trebuie să-L

urmăm pe Domnul de bunăvoie și fără șovăire, fie că ne ceară și ne pune la încercare, fie că ne acoperă cu mila și cu îndurările Sale. Pentru această credincioșie, vom primi lauda înfierii dumnezeiești și vom moșteni viața veșnică.

Perioada Triodului începe cu Duminica Vameșului și a Fariseului. Îndreptățirea de sine îl duce pe fariseu la osândă și pieire, în timp ce strigătul smerit și sincer al vameșului care se osândește pe sine atrage binecuvântarea lui Dumnezeu și îndreptățirea păcătosului. Domnul nu trece niciodată cu vederea o inimă înfrântă și smerită.

Urmează apoi Duminica Fiului Risipitor, care ne amintește că, oricât de mult s-ar fi depărtat omul de Dumnezeu, Domnul îl așteaptă cu brațele deschise, ca un Tată iubitor. Omul nu trebuie decât să-și vină în sine și să mărturisească de bunăvoie și din toată inima: „Tată, am greșit la cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău” (Luca 15, 21). Atunci va primi cu uimire răspunsul milostivirii dumnezeiești: „Toate ale Mele ale tale sunt” (Luca 15, 31).

Duminica următoare este Duminica lăsatului sec de carne, în centrul căreia se află pilda Judecății de Apoi. Această pildă ne învață că fiecare faptă de iubire creștină pe care am săvârșit-o față de cel mai mic dintre semenii noștri va sta de-a dreapta noastră și ne va îndreptăți în Ziua Judecății. Această dragoste poartă pecetea smereniei. Atunci când Dumnezeu va lauda faptele bune ale dreptilor, aceștia se vor umple de uimire, socotindu-se nevrednici de o astfel de cinste. Dimpotrivă,

Duminica Vameșului și a Fariseului

păcătoșii se vor tulbura la auzul neașteptatei sentințe a Drep-
tului Judecător, care îi va osândi la chinurile veșnice din pri-
cina atitudinii trufașe ce îi va însoți și dincolo de mormânt.

Urmează apoi Duminica lăsatului sec de brânză, a cărei
temă centrală este izgonirea lui Adam din rai și iertarea. Nu
trebuie să uităm că și noi, asemeni lui Adam, ne-am lăsat oda-
tă amăgiți de diavol și am fost surghiuniți pe acest pământ.
Dacă, însă, ne străduim de-a lungul Postului ce ne stă înaintea
să împlinim nevoița ascetică rânduită de Biserică, atât cea
exterioară cât și cea lăuntrică, vom afla harul Învierii lui Hris-
tos și ne vom face părtași la praznicul iubirii dumnezeiești.
Însă, numai dacă îi vom ierta pe semenii noștri și îi vom purta
pe toți în inima noastră, vom izbuti să ne atingem țelul, iar
Dumnezeu Se va odihni întru noi.

Potrivit mărturiei sfinților, nu există o prăvălie de rugăciune
mai bineplăcută lui Dumnezeu decât rugăciunea credincioasă de
lăudă a sâmbetului care strigă: „Dumnezeule, milostiv fi
mie păcătosului” (Luca 18, 13).

voie și fără șovăire, fie că ne ucară, fie că ne acoperă cu mila și cu îndurările Sale. Pentru această credincioșie, vom primi lauda inferii dumnezeiești și vom moșteni viața veșnică.

Perioda Triodului începe cu Duminică Vameșului și a Fariseului. În această perioadă, înaintea sărbătorii Paștelui, se vor citi în biserică două cărți: Vameșul și Fariseul. Acestea sunt două povestiri care descriu două tipuri de oameni care se înalță pe sine și se smeresc în fața lui Dumnezeu. În prima povestire, un vameș se smeresc în fața lui Dumnezeu pentru că a păcătuit mult și are nevoie de milă și de îndurare. În a doua povestire, un fariseu se înalță pe sine pentru că se crede drept și nu are nevoie de milă și de îndurare. În ambele povestiri, Dumnezeu îi îndreptățește pe cei care se smeresc și îi osândesc pe cei care se înalță pe sine.

Duminica Vameșului și a Fariseului

Vameșul

Plecându-se la pământ, vameșul își bate pieptul, vrând să pătrundă înlăuntrul inimii sale, pentru ca să strige din adâncul ei către Domnul și să-L roage: „Dumnezeule, milostiv fii mie, păcătosului.”

Osândirea de sine anticipează Judecata de Apoi, pentru că îl călăuzește pe om la iertarea păcatelor și îl îndreptățește înaintea lui Dumnezeu. Ca un bun Mângâietor, Domnul lesne Se apropie de cei ce au o inimă smerită și un duh înfrânt, căci „oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înălța” (Luca 14, 11).

Potrivit mărturiei sfinților, nu există o pravilă de rugăciune mai bineplăcută lui Dumnezeu decât rugăciunea vrednică de îndurare a vameșului care strigă: „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului” (Luca 18, 13).